

- f) Callea de la Michaeliani la Dorochoiū.
- g) Callea de la Romanū la Iasși care trece Secretulu la Mirtesci; merge prin Tîrgulū Formosū și Podulū Elóiei la Iasși, și de aci la Scullianī.
- h) Callea de la Tîrgulū Vasului la Hussi.
- i) Callea de la Bârladū la Fălci.
- k) Callea de la Tecuci la Foxianī, trece Sere-
tulū la Torcesci.

BUCOVINA.

Bucovina se mărginesce la appusū cu Trasilvania și cu Marmorosulū, de cari se desparte prin Carpați; la médiă-nópte cu Galliția, de care se desparte prin ramulū Carpaților cese întinde dela verticele Corbului spre resăritū de a dreptulū la Dunastru, apoi prin fluviulū Dunastru, pîno la gura perîului Onutului, la resăritū cu Bassarabia și Moldavia pîno la Suciava; la médiă-đi cu Moldavia de la Suciava pîno la muntele Roșiū.

Aria Bucovinei între marginile ei celle vechie, se întinde preste 250 milliarie geografice pătrate, saū preste 965,000 fălci de pămîntū *).

Rîurile celle mai însemnate alle Bucovinei sunt: Dunastrulū, (în vechime *Tyra*, acumū și *Nistru*), care surge din póllele despre médiă-nópte alle Carpaților în Galliția, spallă Bucovina într'o mică distanția, curge spre resăritū pîno la cotulū Callosū, apoi se întorce spre médiă-đi, și se varsă în merea

*) Înse acumū se întide numaī preste 163 milliarie pătrate, că-cī partea de cōtră médiă nópte spre appusū se numeră la Galliția

négră, după ce a formată la gura sa ună lacă fôrte mare.

Prutulă care surge din póllele Carpaților, împreună cu fiulă seă Ceremușiulă, care mărginesce Bucovina de astă-đi.

Seretulă, Sucida (Suciava), Monda (Moldava) și Rapida (Bistriția) cari surgă tóte în ținutulă Bucovinei din póllele Carpaților și apoi percurgă Moldavia.

Bucovina are fôrte multe lacuri în regiunea Prutulă, în partea despre méđiă-nópte a acestui rîu.

Pămîntulă Bucovinei este mai totă muntosă. Carpații se întindă în diverse ramuri, între regiunile rîurilor și o prefacă în-tr'o țerră fôrte romantică.

Celle mai însemnate înălțimi alle Carpaților sunt: Șessulă, Petruția, Runculă, Petrosulă, Verticele Cerbulă și Cioranulă. Ramulă cellă mai însemnată e acella care purcede de la verticele Șessulă și desparte regiunea Prutulă de a Seretului.

Mai puçină înaltă e ramulă Prutulă, care purcede de la vericele Cerbulă și desparte regiunea Dunastrului de a Prutulă formândă cu modulă acesta marginea cea naturale a țerrei nóstre.

Munții sunt acoperiți de păduri întinse și producă fôrte bună ceră, bucate încă se facă destulle în Bucovina; cultura cailoră, a viteloră și a albineloră e fôrte înfloritóriă. Pămîntulă coprinde în sene sare, ferră, aramă, plumbă, și grănuție de aură și de argintă.

Locuitorii Bucovinei sunt Românii cea mai mare parte, apoi Rusniaci, Germani, Armeni, Unguri și Judani. Toți împreună facă la 500,000 de sufflete,

dintre acestia mai bine de giunetate sunt Românii.

Românii și Rusniacii sunt creștinii de ritul reșăritană; Germanii și Ungurii sunt catolici; Armenii și au ritul lor; Judanii urmădă inveciatura lui Moise.

Bucovina a fostă mai înainte o parte a Moldaviei, la anulă 1777 a trecută la Austria, și la anulă 1849 s'a înălțiată la demnitatea de ducată, și se guvernă de ună președinte care și are reședinția sa la Cernăuți.

Bucovina propriă se împarte în 6 cercuri.

Locurile principale sunt:

Cernăuții, lăngă Prută, cu 12,000 locuitori, capitala Bucovinei, reședinția guvernămîntului, și a tribunariului presidiale, și a unui episcopă românescă de ritul reșăritană, care ședea mai înainte la Rădăuți, și după unirea Bucovinei cu Austria se strămută la Cernăuți; are ună seminariă teologică și ună gimnasiu, și face ună commerciu însemnată.

Seretulă, lăngă rîlă Seretului la marginea Moldaviei, cu 5,000 locuitori, oppidă vechiă, reședinția principelui Lascu și metropolă Moldaviei pre la anulă 1370; acumă e scaunulă unui judeciă de cercă.

Rădăuții, nu departe de rîlă Suciava, oppidă vechiă, cu 6000 locuitori, cu o episcopă fundată de Alessandru cellă bună, pre la anulă 1402, care după unirea Bucovinei cu Austria, s'a strămutată la Cernăuți; acumă e reședinția administraturei și a tribunariului cercului Rădăuților.

Suciava, lăngă rîlă Suciava, aprăpe de marginea Moldaviei, cu 6000 locuitori, cetate vechiă, fundată încă de Daci (*Sucidava*), înfloră pe timpul Romanilor; de

la Alessandru cellū bunū pîno la Alessandru Lepusni-
anu a fostū metropolia Moldaviei, și una dintre ce-
tățile celle mai însemnate în părțile Daciei resărita-
ne; avea atunci preste 40 de biserici, și la 16,000 ca-
se, erà întărită cu muri și cu fossate. Împregiurulū
ei se vedū și acumū ruine vechie, între cari se
cunoscū alle palatiului principilorū Moldavi. Între
celle ce mai stău, merită însemnare: biserica sântului
Joanne cellū noū, fundată de Alessandru cellū bunū
cu remășițele sântului. Acumū Suciava e reședinția
administraturei și a tribunariului ținutului.

Câmpu-lungū, oppidū micū lîngă Mondava, re-
ședinția administraturei și a tribunariului ținutului.

Visniția, oppidū micū lîngă Ceremușiū, reședin-
ția administraturei și a tribunariului.

Afară de aceste oppide în Bucovina propriă, mai
sunt dîncollo de Ceremușiū, în așiā numita Pocuțiā
care a fostū lungū timpū locū de dispută între prin-
cipii Moldaviei și regii Poloniei, următoriele:

Cutea, lîngă Ceremușiū, de la Visniția preste
apă, reședinția administraturei și a tribunariului.

Benatinulū, lîngă Prutū, scaunulū unui judeciū
cerculariū.

Colomeia, lîngă Prutū, cu 6000 locuitori, re-
ședinția administraturei și a tribunariului.

Delatinulū, lîngă Prutū, scaunulū unui judeciū
cerculariū.

Orodenca, nu departe de cotulū estremū allū Du-
nastrului, suptū deallulū Prutulū, reședinția adminis-
traturei și a tribunariului ținutului.

Oppertinulū, spre resăritū de la Orodenca, suptū
deallulū Prutulū, scaunulū unui judeciū cerculariū.

Tóte acestea se află în Pocuția, și facū acumū parte a Galliției.

Cállile principalí alle Bucovinei sunt:

1) Callea mărginariă, care trece de la Bisterția Trasilvaniei preste munții Carpați în vallea cea romantică a Dornei ce se varsă în Rapida, la vatra Dornei, trece preste deallul Teodorescu în vallea Mondaviei, merge prin Câmpu-lungū la Gura-Umora, la capul Codrului, se unesce cu callea Moldaviei ce vine de la cornulū Luncei, trece la Suciava, de aci la Seretū, și în fine la Cernăuți, unde se unesce cu callea Prutului ce vine de la Marmoritiă.

2) Callea Prutului, care merge de la Cernăuți pre Prutū în susū prin Senatinū, Colomeia, Delatinū, Jabloniția, și trece preste Carpați în vallea Crișiuului.

3) Callea mediană merge de la Gura-Umora de a dreptuū spre mōșia-nōpte prin mișloculū Bucovinei, și se unesce cu callea Prutului din susū de Cernăuți.

Cállí lateralí sunt: Callea de la Luciani la Dia-vescicū preste Dunastru, callea de la Senatinū la Op-pertinū care trece preste deallulū Prutului și duce la Lembergū în Galliția.

Call-ea cea mică care duce de la Vatra Dornei pre Rapida în susū, și trece preste Carpați în Marmorosū, pre care a venitū Bogdanū ducele Românilorū din Mormorusū la anulū 1360.

BASSARABIA.

Bassarabia se mărginesce la apus cu Bucovina și cu Moldavia, la măziă-nópte și la resăritu cu Podolia de care se desparte prin fluviulu Dunastru, la măziă-đi cu marea-négra, și cu Dunăria prin care se desparte de Muesia (Dobrogia).

Aria Bassarabiei se întinde preste 860 milliarie geografice pătrate, sau preste 3,310,000 fâlcă de pămîntu.

Rîurile celle mai însemnate alle Bassarabiei sunt:

Dunastrulu (în vechime *Tyras*), care surge din póllele despre măziă-nópte alle Carpaților în Galilița, curge spre resăritu pîno la cotulu Callosu, apoi se întorce spre măziă-đi, formăziă mulțime de zic-zace, primesce de a drépta sa rîulu Reutulú, și mai pre urmă se varsă în marea négra, după ce a formatu la gura sa unú lacu fórté mare.

Prutulú, (în vechime *Pyretus*), care surge din póllele Carpaților, curge spre resăritu pîno la cotitura Lipcanilorú, apoi se întorce spre măziă-đi, și se varsă în Dunăria între Reni și Gallați.

Dunăria, (în vechime *Istru*), care curge spre resăritu, se împarte în trei brație mari, și se varsă în marea négra. Brațiulu de miđilocu se numesce Sulina, érá cellu de cótră măziă-nópte spre Bassarabia se numesce Chillia.

Bassarabia are mai multe lacuri însemnate, la Dunăria și la marea négra. La Dunăria sunt: laculu

Cagului. lacul Ialpușului, lacul Caltabugului și lacul Chitaiului; la marea neagră sunt: lacul Sassicului, lacul Alibegului, împărțit în trei, cari se despart de marea neagră numai prin o limbă îngustă de pământ; lacul Dunastrului la gura acestui fluviu, cu o insulă mică la versătura sa în marea neagră.

În fiă-care dintre aceste lacuri se varsă unul sau mai multe râuri cari poartă totu acele numiri; cellu mai însemnat este râul Conducă care se varsă în lacul Sassicului.

Din munții Carpaților se întinde unu ramă mare între Prutu și Dunastru, paralelu cu acestu din urmă pîno la cotul Callosu, apoi se întorce spre mēdiă-și și se desface în trei culmi: culmea Dunastrului, culmea Prutului și culmea de mișlocu. Acesta e cea mai mare și se întinde pîno la lacul Sassicului. Perieele ce curgu din aceste dealuri spre Dunastru, Prutu, Dunăria și mare neagră, sunt mai tote scurte și în timpu de vară seci, țerra din intru prin urmare este lipsită de apă. Păduri sunt puține; înse păstuni sunt întinse.

Pamintulu în genere e fertile, face grâne bune, partea de cōtră Dunăria și marea neagră produce și vinu. Animal domestice și selbatice se nutrescu foarte multe în Bassarabia; turme de ouă, de boi și de cai, din cari se vinde unu numeru mare pe totu anulul în Austria pentru miliția ușioră.

Locuitorii Basarabiei sunt Români. Dară afară de acestia mai sunt Ruși. Bulgari și Judani. Toți împreună facu aprōpe la 1,000,000 de suflete, dintre cari mai bine de giugetate sunt Români.

Românii, Rușii și Bulgarii sunt creștini de ritul resăritan. Judanii urmădă înveștătura lui Moise.

Bassarabia a fostă înainte de anulă 1812 o parte a Moldaviei, la anulă acesta în urma unui tractatū încheiatū la Bucuresci între Rusia și Turcia, a trecutū la Russia,  ră la anulă 1856, în urma tractatului dela Paris  (30 Marti ), partea de l ngă Dunăria inferióre precum  și o fașă dea st nga Prutului,  ncep nd  dela cotul  Morei p n  la lacul  Ialpugului, s' a restituită Moldaviei.

Basarabia întregă se împarte firesce în trei părți principale: 1)  n Trapezul  de sus  care se întinde între Bucovina, Dunastru și Prut  p no la locul  unde r urile acestea se  ntorc  spre m di -di; 2)  n regiunea Reutului, și 3)  n regiunea Conducului.

 n vechime t tă țerra se  mp rti , ca și Moldavia, în țerra de sus  și în țerra de gios , cari se desp rtia prin linia trassă de la Lipcani la Callos , adecă țerra de sus  coprindea numai Trapezul , și se numia atunci ținutul  Hotinului, t tă cealaltă parte se  icea în genere țerra de gios , și numai partea de pre l ngă lacuri se numi  Bassarabia,  ră mai pre urmă Bugiac .

Acum  partea Basarabiei care stă supt  guvernul  rusesc , se împarte în 7 ținuturi sa  districte: 1) all  Hotinului 2) all  Sorocei, 3) all  B lților , 4) all  Orheiilor , 5) all  Chișineului, 6) all  Tighinei, 7) all  cetății Albe.

Locurile principale sunt.

Hotinul  sau Gotinul  sau Goșinul , l ngă Dunastru, cu 20,000 locuitori, cetate fortificată, renumită în istoria Moldaviei pentru multele bătălie ce s' au  nt mplat  aci între Moldavi, Poloni, Casaci, Tatarii,

Ruși și Turci. De la Hatinu preste Dunastru era în vechime *Clepidava*, cetate dacică, de la care pôte că și a luat în suși Hotinul nunele seu, fiind că *cleptes* însemnă în grecesce furu sau hoși. (Într'o mică distanți spre mēdiă-nópte, în Podolia, e Cameniți, famósă în totu međievalu pentru multele bătălie între Poloni, Moldavi și Turci.) Cându eră suptu Domnia Moldaviei, Hotinul avea unu pîrcălabu (*pyrgolabus*) sau castellanu cu putere fórte întinsă, astădi are unu administratoriu civile și unu commandante militariu.

Soroca, lóngă Dunastru, cu 13,000 locuitori, cetate vechiă în Moldavia, și famósă în istoriă, este și acum bine întărită, în vechime avea doi commandanți, acum e reședinți administratoriului.

Bălțile, lóngă Reut, în miđilocul țerei, cu 12,000 locuitori, reședinți administratoriului; aci se face unu mercatu fórte însemnatu de vite în luna lui Augustu.

Orhei, lóngă rîlu Reut, cu 10,000 locuitori, oppid vechiu, cu ruine și mai vechie în vecinetatea sa, reședinți administratoriului țintului. Locul e renumit pentru calea cea multă și bună care se transportă în alte țeri.

Chișineul, lóngă apa Biculu, cu 45,000 locuitori, capitala Bassarabiei, reședinți guvernatoriului și a arhiepiscopului de ritul orientu, are unu gimnasiu, unu seminariu, o scólă primariă, și numeră multe case formóse.

Tighina sau Benderul, lóngă Dunastru, (în vechime *Ophiusa*, adecă cetatea Șerpelui), fortăreți însemnată în istoria Moldaviei, care apperă țerra acó-

sta de încurșele Tatarilor, începîndu de la venirea lor la anul 1240, în cursu de 360 anni. La anul 1400 se întări cu murî noi de Iuga domnului Moldaviei, și restete cu successu inimicilor fiindu puzura apperată de doi pîrcălabi ce se punea de cōtră domnu, pîno la anul 1593 cîndu se dede Turcilor de Arone tirannulū, împreună cu 12 sate din pregiurū, din care Turcii formară regiunea Tighinei și puseră unū sangeacū în fortărețîă. De atunci în cōce Tighina începū a se numi Benderū de cōtră Turci și apoi și de cōtră Europeanî. La anul 1709 Carlū XII regele Suediei după ce perdu bătalia de la Pultava în contra lui Petru imperatorulū Russiei, fugi la Tighina, și de acollo înterrîtă pre Turci în contra Russilorū, ellū accusă pe Michael Racovițîă domnului Moldaviei că ține cu Russia, în urma căreia serascheriulū de la Durostorū venindū la Iassî prinse pre Michael Racovițîă, și lă dusse la Tighina. Începîndu resbellulū în contra Russilorū, Petru veni în Moldavia și fu bătutū de Turci lōngă Prutū la anul 1711, vediriulū încheiă pace cu Russii; Carlū XII mēniatū pre Russii, cercă din Tighina tōte mediele se împedice ratificarea pācii de cōtră Sultānū, și după ce pacea se întări de acesta, ellū mai remase încă doi anni de țille în Tighina. pîno la 31 Januariū 1713, cîndu fu prinsū de turci și dussū la Adrianopoli. În 26 Septembre 1770 generariulū russescū Paninū luă Tighina, înse după ce se încheiă tractatulū de pace la Cainargi în 21 Juliū 1774, Russii o redederă Turcilorū. La annulu 1788 generariulū Potemkin bătū Tighina în cursu de 8 luni de țille, și o luă în 15 Nouembre, ăra în 29 Decembre încheiāndu-se pacea la Iassî, Rusii o resti-

tuiră Turcilor. Atunci se întinseră possessiunile rusesci pîno la Dunastru. Pre la începutul lui Novembre 1806, generariul rusescū Michelson coprinsē Tighina, și la anul 1812 Maiū în 28 se încheiă pace la Bucuresci cu condițiunea ca de aci înainte Prutul se fiă marginea possessiunilor rusesci. De atunci încōce Tighina e supțu potestatea Rusșilor. Ea numeră acumū la 10,000 locuitori, și este încă una dintre cele mai bune fortărețe din părțile acestea. De la Tighina e o trecătoriă preste Dunastru la Tyraspoli, cetate edificată de Rusși, în locul unde fāsse *Niconium* în vechime.

Cetatea-Albă, (polonesce *Bielogrod*, turcesce *Ak-herman*, în vechime *Hermonax*, în međievū se numiă grecesce *Moncastron*), lōngă lacul Dunastrului, fortărețiă însemnată în istoria Moldaviei. Pre la anul 1400 se întări de nouū cu mūrī de cōtră Iuga domnului Moldaviei, înse după ce Mircea domnului României prinse pre Iuga, cetatea Albă căđu în mânilē acestuia; dară după mōrtea lui Mircea ea veni érašī în potestatea Moldavilorū, Vladu V Domnului României o luă a dóua óră de la dînșii; înse Stefanū cellū mare o recuperă la anul 1461, o întări cu mūrī nouī, și puse într'insa pîrcălabū pre Bunta. La anul 1475 Turciī attăcară cetatea Albă, Moldaviī o apperară cu valențiă, înse mai pre urmă fură nevoiți a capitulă; Turciī demoliră întăriturile. Stefanū o coprinsē de nouū și tăiă cu sabia pre toți Turciī dintr'insa, apoi dresse fortificațiunile și puse pîrcălabū pre Germanū. Dara Baiazetū o impressură la anul 1484, și o luă în 5 Augustū. Stefanū căpetândū adjutoriū de la Căsi-

miru regele Poloniei attacă pre Turci, dară nu fu în stare de a i scóte din cetate. La anulü 1540 Solimanü cellü mare dechiără cetatea Albă de fortărețiã turcescã în care puse unü sangiacü, și adausse regiunea de prin pregiurü (*raia*). Pre la anulü 1574 unü corpü de 3600 Moldavi bătură pre Turci carí esșisseră din cetatea Albă ca se mérgă în ajutoriulü Tătarilorü cari cădea suptü sabia lui Jonascu domnului Moldaviei. La anulü 1770 generariulü russescü Paninü împressură cetatea Albă și o luă dela Turci în 30 Septembre, dară după pacea de la Cainargi, Rusșii o redederă Turcilorü. La anulü 1789 Rusșii coprinseră de nouü cetatea, înse după pacea de la Iasși o deșertară, dară la anulü 1806 o coprinseră pentru totü dé-una, și după pacea de la Bucuresci la anulü 1812 remaseră în possessiunea ei. Acumü cetatea Albă numeră la 25,000 locuitorí și face unü mare commesciu pre marea négră.

Bassarabia cea restituită Moldaviei.

Partea Bassarabiei cea restituită Moldaviei la anulü 1856 după tractatulü de la Parisü din 18 (30) Marțiü, începe de la versătura Gigiei în Prutü, din susü de cotulü Morei, și se mărginesce prin linia trassă pîno la satulü Sărățica, de acollo prin linia trassă pîno la satulü Congasü lîngă rîulü Ialpugului pîno apróps de versătura acestuia în laculü Ialpugü din susü de satulü Tabacü; érá de aci prin linia trassă spre răsăritü pîno la satulü Spasca. prin

call-a ce duce la cetatea Albă pîno aprópe de Sarariu, prin linia trassă cõtră resăritu pîno la capul de susu allu lacului Săratu, și înfine prin linia trassă de cõtră partea resăritană a acestu lacu în distanțią de 1000 stînșini de la dînsulu, dreptu cõtră médiă-đi pîno la marea négră. Aria territoriului acestuia între Prutu, Dunăriă și marea négră se întinde preste 160 milliarie geografice pătrăe, și numeră la 230,000 locuitori.

Locurile principali sunt:

Leova lóngă Prutu, cu o trecătoriă din ținutul Fâlciloru în Bassarabia,

Fromosa, din giosu de Leova, nu departe de Prutu, lóngă rîlu Cagulu, cu trecătoriă la Uancea.

Bolgradulu, lóngă rîlu Ialpugulu, cu o catedrale mare și formosă, edificată de Bulgari.

Renii la gura Prutulu lóngă Dunăriă, care mai înainte se numia Timarova.

Smerillulu sau Smeillulu, lóngă braçulu meri-noptial allu Dunării, cetate faimosă în isto ia Moldaviei, unde s'au făcutu multe bătălie cu Turci, la aunulu 1806 s'a luatú de generariulu russescú Mendor, și după închieierea păcii de la Bucuresci a ramasú în mânilé Russiloru; érá la aunulu 1856 s'a restituitu Moldaviei, ínse Russii înainte de a o lăssa, aú derimatú murií fortăreției. Acumú numeră la 12,000 locuitori și face unú commerciú ínsemnatú. — De la dînsa preste Dunăriă lóngă braçulu meridional este Tulcia, și mai în susú de acésta este Isaccia, unde a făcutu Dariu podulu preste Dunăriă la aunulu 513 înainte de Christu, cândú a purcesú cu óste asupra Scuțiloru.

Chillia sau Achillia, lîngă braçul merinoptial allu Dunării, fortăreță renumită și foarte vechiă. Pre la anul 1400 se întări de nouă cu murii de cîtră Iuga domnului Moldaviei, înse după ce Mircea domnului României prinse pre Iuga, Chillia cădu în mânilor acestuia, dară după mórtea lui Mircea ea veni éráși în possessiunea domnilor Moldaviei. Vladu V domnului României o luă a dóua óră de la dînsii. Dară Stefanu cellu mare se supperă înr' atâta pentru perderea acestei cetăți, în cătú se uni cu Machomede II în contra lui Vladu la anul 1462, și o bătură împreună, Machomede de pre Dunăriă, și Stefanu de pre uscatú; Stefanu o luă înfine, apoi o întări cu murii noai, și puse într'însa pîrcălabu pre Isaia. La anul 1484 Baiazetu împressură Chillia, pîrcălabii Iuancu și Massimú o apperară cu valențią și causeră Turcilor mare versare de sânge, dară în fine Turcii o luară în 14 Juliú. La anul 1538 Petru Rareșiu arse Chillia și uccise pre toți Turcii dintr'însa. Din acéstă causă Solimanu se înfuriă așia de tare asupra lui Petru, încătú plecă în contra lui cu 120,000 Turci, și după ce lú allungă din scaunú, restaură Chillia și i adausse regiunea de prin pregiurú, pre care mai în urmă o uni cu regiunea cetății Albe, și coprinse totú ținutul de lîngă Dunăriă de la Prutu pîno la Dunastru, care se numi Bugiacú. În bătăliele cu Rusșii Chillia avu aceeași sórte ca și Smerillulu și cetatea Albă pîno cândú la anul 1812 veniră tóte în possessiunea Rusșilor. Murii ei și ai Smerillului se raseră, înse după aceea se fortificară de nouă. Astăzi Chillia e unú oppidú commercial cu 12,000 locuitorí.

Insulele dintre gurile Dunării se consideră de pământ neutral. Insula cea mare se numia în vechime *Peuce*.

De la Vadul lui Isac se întinde pre la capetele lacurilor ună vallă de pământ, pîno cōtră cetatea Albă; assémine dela Leova pîno la Tighina. Locuitorii le numescă Vallurile lui Traianu.

În vechime se află trei cetăți în direcțiunea de la Vadul lui Isac spre Tighina, cari se numia *Pirobaridava*, *Tamasidava* și *Zargidava*. Din sus de gura Dunării, spre cetatea Albă, era *Arpia*. De la *Piro-Baridava* se pare că se trage numele de *Basaraba*.

Căllile principală alle Bassarabiei întregi sunt:

1) Callea mediană care începe la Hotin, trece la Lipcani, merge prin Medinți, Bălți, Orheș, Chișineu, Tighina, Căușian, cetatea Albă.

2) Callea de la Sculleani prin Făllesci și Bălți, la Soroca, cu trecătoriă la Cerinouca.

3) Callea de la Sculleani prin Tușiora la Chișineu, și de aci la Crăulleani cu trecătoriă la Dubassari.

4) Callea de la Leova prin Gura - galbină la Chișineu.

5) Callea de la Vadul lui Isac pre lōngă capulă lacu ilor, la cetatea Albă cu trecătoriă la Ovidiopoli.

În acéstă calle din urmă dau căllile laterali de la Reni, de la Smerillu și de la Chillia.

6) Callea de la Leova pre lōngă Prutu la Formosa și apoi la Reni.

Călli laterali, afară de acestea, mai sunt:

a) Callea de la Hotinū la Mărginiția, care apoi trece Prutulū, și se unesce cu cea de la Hertia din Moldavia.

b) Callea de la Lipcani la Otacū, cu trecătoriă preste Dunastru la Movillă.

c) Callea de la Otacū la Soroca.